

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Śląska Delegatura w Katowicach

DKA.410.1.2.2026

**Pani
Anna Lakota
Śląski Wojewódzki Inspektor
Farmaceutyczny
Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny
w Katowicach
ul. Raciborska 15
40-074 Katowice**

Wystąpienie pokontrolne

**P/26/001 Wykonanie budżetu państwa w 2025 roku – wykonanie
planu finansowego Wojewódzkiego Inspektoratu
Farmaceutycznego w Katowicach**

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Wojewódzki Inspektorat Farmaceutyczny w Katowicach¹, ul. Raciborska 15, 40-074 Katowice

Kierownik jednostki kontrolowanej

Anna Lakota, Śląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny², od 1 października 2023 r.

Okres objęty kontrolą

Rok 2025 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonywaniem ustawy budżetowej na rok 2025. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2022-2024 okres kontroli obejmuje również te lata.

Podstawa prawna podjęcia kontroli

Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Śląska Delegatura w Katowicach

Kontroler

Karol Pastuszka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr DKA/26/2026 z dnia 14 stycznia 2026 r.

(akta kontroli str. 1-2)

¹ Dalej: Inspektorat lub WIF.

² Dalej: ŚWIF.

³ Dz.U. z 2022 r. poz. 623, ze zm. Dalej: ustawa o NIK.

II. Zakres kontroli

Celem kontroli było dokonanie oceny wykonania planu finansowego Inspektoratu na 2025 r. pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:

- realizacja wydatków budżetu państwa,
- sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz wybranego sprawozdania za IV kwartał 2025 r. w zakresie operacji finansowych,
- system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. *Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.*

III. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Inspektoratu na 2025 r.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W wyniku kontroli wydatków Inspektoratu w łącznej kwocie 303,1 tys. zł (5,6%) stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵.

Postępowanie o udzielenie objętego badaniem zamówienia publicznego o wartości nieprzekraczającej 130,0 tys. zł zostało przeprowadzone na podstawie obowiązujących w Inspektoracie uregulowań wewnętrznych i zrealizowane zgodnie z umową zawartą z wykonawcą. Stwierdzone nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na kontrolowaną działalność Inspektoratu i polegały na tym, że nie zawarto pisemnej umowy z podmiotem prowadzącym szkolenie, zabezpieczającej interesy WIF oraz nie udokumentowano postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w sposób w pełni przejrzysty.

Skontrolowane sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych⁶ zostały sporządzone prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i terminowo. Wykazane w nich kwoty były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Inspektoratu prowadzonej w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczące klasyfikacji budżetowej wydatków w sprawozdaniu Rb-28 za 2025 r., z uwagi na ich kwotę (łącznie 0,7% wydatków ogółem), nie miały istotnego wpływu na dane prezentowane w objętych badaniem sprawozdaniach.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁵ Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, ze zm. Dalej: ustawa o finansach publicznych.

⁶ Roczne sprawozdania WIF za 2025 r.: o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28), z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz kwartalne sprawozdania za IV kwartał 2024 r.: o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70), o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁷ kontrolowanej działalności

1. Wydatki budżetu państwa

Opis stanu faktycznego

W pierwotnym planie finansowym na rok 2025 wydatki WIF zostały ustalone w wysokości 5 421,0 tys. zł. W trakcie roku budżetowego plan ten zwiększono o 20,0 tys. zł (0,3%)⁸. W rezultacie plan po zmianach wyniósł 5 441,00 tys. zł. W 2025 r. nie wystąpiły zwiększenia planu wydatków Inspektoratu środkami z rezerwy ogólnej oraz rezerw celowych.

Wydatki ogółem poniesione przez WIF w 2025 r. wyniosły 5 434,5 tys. zł (99,9% planu po zmianach) i były o 597,7 tys. zł (12,4%) większe niż w 2024 r. (4 836,8 tys. zł). Wzrost wydatków zrealizowanych w 2025 r. w porównaniu z 2024 r. dotyczył przede wszystkim wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne.

1.1. Największy udział w strukturze wydatków Inspektoratu (98,2%) miały wydatki należące do grupy wydatków bieżących jednostek budżetowych, które wyniosły 5 334,8 tys. zł i stanowiły 99,9% planu po zmianach oraz 112,5% wydatków w tej grupie poniesionych w 2024 r. W grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych największe kwoty wydatkowano z tytułu: wynagrodzeń osobowych (3 829,2 tys. zł, tj. 71,8%), składek na ubezpieczenia społeczne (626,9 tys. zł, tj. 11,8%), zakupu usług pozostałych⁹ (229,1 tys. zł, tj. 4,3%), czynszu (221,5 tys. zł¹⁰, tj. 4,2%), odpisów/składek na różne fundusze¹¹ (156,8 tys. zł, tj. 2,9%), zakupu materiałów i wyposażenia (145,2 tys. zł, tj. 2,7%). W 2025 r. nie wystąpiły wydatki z tytułu kar i odszkodowań.

(akta kontroli str. 29-33, 364)

W 2025 r. na wynagrodzenia w Inspektoracie wydatkowano 3 829,2 tys. zł (99,9% planu po zmianach), tj. o 13,7% więcej niż w roku poprzednim (3 367,0 tys. zł). Na wzrost wydatków z tego tytułu, oprócz podwyżki wynikającej z ustawy budżetowej na rok 2025 r. z dnia 9 stycznia 2025 r.¹², wpływ miały wypłaty nagród jubileuszowych oraz zwiększenie zatrudnienia. Przeciętne zatrudnienie w Inspektoracie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych zwiększyło się w porównaniu do 2024 r. o 0,77 i wyniosło 22,83¹³. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na jednego pełnozatrudnionego wyniosło zatem 13 977,18 zł i było wyższe o 9,9% w porównaniu do 2024 r. (12 718,98 zł). W 2025 r. wynagrodzenia w Inspektoracie nie obejmowały ekwiwalentu pieniężnego,

⁷ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych przedstawionych w kolejnych punktach niniejszego rozdziału wystąpienia pokontrolnego. Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę cząstkową jako ocenę pozytywną albo ocenę negatywną. Jeśli nie zostały spełnione warunki do sformułowania oceny pozytywnej bądź negatywnej, Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę w formie opisowej.

⁸ Na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego nr 85/24.4143.6.79.2025.WOJ z dnia 11 grudnia 2025 r. w związku z wnioskiem ŚWIF z dnia 9 grudnia 2025 r. Dodatkowe środki zostały przeznaczone m.in. na zakup dwóch laptopów z monitorami, papieru i tonerów.

⁹ Między innymi usług informatycznych, pocztowych, sprzątanii.

¹⁰ W tym kwota 37,0 tys. zł nieprawidłowo zaklasyfikowana do § 448 *Podatek od nieruchomości*, co przedstawiono w pkt 2 *Sprawozdawczość* niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

¹¹ § 444 *Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych* i § 412 *Składki na Fundusz Pracy oraz Fundusz Solidarnościowy*.

¹² Dz.U. poz. 63.

¹³ Wzrost ten wynikał z zatrudnienia dwóch osób. Jedna z nich została zatrudniona na wakujące od grudnia 2024 r. stanowisko w Dziale Księgowości, natomiast druga została zatrudniona na czas określony w celu zastąpienia pracownika kontynuującego urlop wychowawczy.

wypłacanego pracownikom w razie niewykorzystania urlopu wypoczynkowego, gdyż nie poniesiono wydatków z tego tytułu.

(akta kontroli str. 17-18, 22, 34-39, 288-289)

W 2025 r. wydatki WIF związane ze szkoleniami wyniosły 15,9 tys. zł¹⁴, z tego w tematach z zakresu: organizacji i zarządzania – 2,2 tys. zł, prawa (w tym zagadnień ogólnych dotyczących administracji) – 2,2 tys. zł, finansów – 0,7 tys. zł, informatyki – 3,7 tys. zł, zasobów ludzkich – 3,1 tys. zł oraz w innych tematach – 4,0 tys. zł.

W wyniku badania wydatków poniesionych w związku z dwoma szkoleniami w łącznej kwocie 7,1 tys. zł (44,6% wydatków z tego tytułu) ustalono, że:

- tematyka szkoleń była związana z zadaniami realizowanymi przez uczestniczących w szkoleniach pracowników WIF – jej zakres obejmował obsługę modułu PŁACE systemu QNT Quorum oraz szkolenie specjalistyczne w ramach konferencji pn. *XXVI Ogólnopolskie spotkanie farmacji onkologicznej*;
- z uwagi na wartość zamówień nieprzekraczającą 130,0 tys. zł netto, nie zastosowano trybów udzielenia zamówienia określonych w ustawie z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁵. Zamówień udzielono w oparciu o obowiązujący w WIF regulamin zamówień podprogowych¹⁶, w pierwszym przypadku – dostawcy użytkowanego systemu informatycznego QNT Quorum, a w drugim – organizatorowi cyklicznej konferencji (Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne), w której pracownicy WIF zamierzali uczestniczyć;
- podmioty, którym powierzono prowadzenie szkoleń, spełniały kryteria określone w § 8 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków organizowania i prowadzenia szkoleń w służbie cywilnej¹⁷. Organizator zrealizowanych szkoleń dokonał ich oceny, stosownie do wymogu określonego w § 15 ww. rozporządzenia;

nie zawarto jednak pisemnej umowy zabezpieczającej interesy WIF z podmiotem, któremu powierzono przeprowadzenie szkolenia, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* niniejszego wystąpienia pokontrolnego;

- wydatki zostały rzetelnie skalkulowane i udokumentowane oraz poniesione terminowo, do wysokości kwot ujętych w planie finansowym WIF, jednakże w przypadku jednego szkolenia koszty delegacji uczestników ujęto w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej, co przedstawiono w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* (w pkt 2 *Sprawozdawczość*) niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 29-31, 150-151, 164-208, 217-232, 497-504)

W Inspektoracie uregulowano wewnętrzną politykę szkoleniową w dokumencie pn. *Polityka szkoleniowa Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego w Katowicach*¹⁸, który dotyczył wszystkich pracowników tej jednostki. W ww. dokumencie określono zasady planowania szkoleń, ich rodzaje i formy, zasady udziału pracowników, sposób oceny i dokumentowania oraz kaskadowania wiedzy.

¹⁴ W tym kwota 224,80 zł nieprawidłowo zaklasyfikowana do § 441 *Podróże służbowe krajowe*, co przedstawiono w pkt 2 *Sprawozdawczość* niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

¹⁵ Dz.U. z 2024 r. poz. 1320, ze zm. Dalej: ustawa Pzp.

¹⁶ *Regulamin udzielania zamówień o wartości szacunkowej niższej niż kwota, o której mowa w art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych* wprowadzony zarządzeniem ŚWIF nr 15/2024 z dnia 1 sierpnia 2024 r.

¹⁷ Dz.U. poz. 960.

¹⁸ Zarządzenie ŚWIF nr 24/2024 z dnia 20 grudnia 2024 r.

Ponadto, ŚWIF zatwierdził dokument dotyczący rozwoju zawodowego członków korpusu służby cywilnej pn. *Zasady opracowania i realizacji indywidualnych programów rozwoju zawodowego*¹⁹.

W Inspektoracie opracowano plan szkoleń na 2025 r. z uwzględnieniem celów i zadań oraz planu finansowego tej jednostki, w którym uwzględniono sześć tematów szkoleń w zakresie: informatyzacji, cyfryzacji, cyberbezpieczeństwa i EZD; stosowania / zmian przepisów prawa (m.in. administracyjnego, finansowego, pracy); zarządzania zasobami ludzkimi; etyki w służbie cywilnej; bezpieczeństwa i higieny pracy (plan nie obejmował dofinansowania studiów). Zakres ten częściowo pokrywał się z tematami szkoleń zalecanymi do zorganizowania przez Szefa Służby Cywilnej w *Planie szkoleń centralnych w służbie cywilnej na rok 2025*.

(akta kontroli str. 143-163)

1.2. W ramach grupy wydatków majątkowych poniesiono wydatek na zakup samochodu osobowego²⁰ i opłaty związane z jego rejestracją²¹ w łącznej kwocie 96,3 tys. zł (1,8% wydatków WIF ogółem), stanowiącej 100,0% planu po zmianach i 104,0% wydatków w tej grupie poniesionych w 2024 r. Wydatek majątkowy został wprowadzony do planu finansowego w trakcie roku budżetowego decyzją ŚWIF z 16 października 2025 r.²², w związku z oszczędnościami powstałymi w grupie wydatków bieżących (wynikającymi z dużej zachorowalności pracowników, pobierania zasiłków macierzyńskich i zasiłków rodzicielskich, przebywania na urlopie wychowawczym i bezpłatnym). Zmiana w planie finansowym była uzasadniona koniecznością wymiany starego samochodu wymagającego coraz większych nakładów finansowych, w celu sprawnego realizowania zadań WIF poza jego siedzibą. ŚWIF wyjaśniła: „*Przy opracowywaniu planu finansowego na rok 2025 nie ujęto zakupu samochodu osobowego, ponieważ zgodnie z wytycznymi, otrzymanymi telefonicznie z Wydziału Finansów i Budżetu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach, mogliśmy zaplanować wydatki majątkowe, ale tylko w ramach przydzielonych limitów na wydatki bieżące. Natomiast kwota przydzielonych środków na wydatki bieżące była niewystarczająca na zabezpieczenie bieżącego utrzymania jednostki i dlatego nie przeniesiono z tej puli środków na zakup samochodu*”.

(akta kontroli str. 29-33, 286-287, 364, 479)

1.3. W ramach grupy świadczeń na rzecz osób fizycznych poniesiono wydatki w łącznej kwocie 3,5 tys. zł (0,1% wydatków WIF ogółem), stanowiącej 99,0% planu po zmianach i 84,0% wydatków w tej grupie poniesionych w 2024 r. Wydatki w grupie świadczeń na rzecz osób fizycznych poniesiono na: zakup usług prania fartuchów laboratoryjnych, rozliczenie ryczałtu związanego z pracą zdalną, wypłacenie ekwiwalentu za okulary korekcyjne, świadczenia rzeczowe wynikające z przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy.

(akta kontroli str. 29-33, 286, 290-304)

¹⁹ Procedura pn. *Zasady opracowywania i realizacji indywidualnych programów rozwoju zawodowego* została wprowadzona zarządzeniem ŚWIF nr 25/2012 z dnia 30 listopada 2012 r. Kolejne edycje tej procedury, zatwierdzone podpisem przez ŚWIF nie zostały wprowadzone zarządzeniami wewnętrznymi.

²⁰ 96 100,00 zł.

²¹ 160,00 zł.

²² Decyzja nr 85/24.122.3.137.2025.TR wydana na podstawie upoważnienia Wojewody Śląskiego z dnia 12 października 2023 r. (nr BOXIV.0030.4.10.2023), upoważniająca ŚWIF m.in. do dokonywania przeniesień wydatków pomiędzy paragrafami, w tym do dokonywania przeniesień polegających na zmniejszeniu lub zwiększeniu wydatków majątkowych jednorazowo o kwotę 100,0 tys. zł.

1.4. Badanie próby 40 wydatków w łącznej kwocie 296,0 tys. zł²³ (5,4% wydatków ogółem) wykazało, że wydatki te były rzetelnie skalkulowane i zostały poniesione w sposób gospodarny i celowy z punktu widzenia zadań realizowanych przez jednostkę, w kwotach wynikających z umów zawartych z wykonawcami. Zakupione środki trwale zostały terminowo dostarczone oraz prawidłowo ujęte w ewidencji środków trwałych i przekazane do użytkowania. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności wiążących się z naliczeniem i zapłaceniem odsetek. Realizując skontrolowane wydatki uwzględniono limity wynikające z planu finansowego Inspektoratu, jednak limity te ustalono błędnie klasyfikując część wydatków z tytułu najmu pomieszczeń w paragrafie właściwym dla podatku od nieruchomości, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* (w pkt 2 *Sprawozdawczość*) niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 364a-433)

1.5. Badanie zamówienia publicznego na dostawę samochodu osobowego, w wyniku którego poniesiono w 2025 r. wydatek w kwocie 96,1 tys. zł, wykazało, że:

- zamówienia udzielono zgodnie z obowiązującym w Inspektoracie regulaminem zamówień podprogowych, uzyskując cztery oferty i zawierając umowę z wykonawcą, który złożył ofertę najkorzystniejszą cenowo. Postępowanie o udzielenie zamówienia nie zostało jednak udokumentowane w sposób w pełni przejrzysty, co opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości* niniejszego wystąpienia pokontrolnego;
- zaciągając zobowiązanie w planie finansowym posiadano środki na zakup inwestycyjny;
- realizacja zamówienia (pod względem przedmiotu, terminu realizacji i wysokości wynagrodzenia zapłaconego wykonawcy) była zgodna z postanowieniami zawartej umowy;
- wydatek z tytułu realizacji zamówienia poniesiono w sposób celowy i gospodarny, do wysokości kwoty ujętej w planie finansowym Inspektoratu w odpowiedniej podziale klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. 217-232, 234-283)

1.6. Na dzień 31 grudnia 2025 r. Inspektorat posiadał zobowiązania (w całości niewymagalne) w kwocie 316,8 tys. zł, w tym 260,8 tys. zł (82,3%) z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz 49,5 tys. zł (15,6%) z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy. Pozostałe zobowiązania w łącznej kwocie 6,5 tys. zł (2,1%) dotyczyły zakupu usług, energii i materiałów. Na koniec 2025 r. były o 13,6% (37,9 tys. zł) wyższe niż na koniec 2024 r. (278,9 tys. zł), a wzrost ten dotyczył przede wszystkim dodatkowego wynagrodzenia rocznego i pochodnych od wynagrodzenia. Zobowiązania wynikały z dowodów księgowych, które miały swoje odzwierciedlenie w ewidencji księgowej. Nie wystąpiły przypadki zapłaty lub zaewidencjonowania odsetek od nieterminowych płatności.

(akta kontroli str. 29-33, 46-53, 288-289)

²³ Dobranej losowo przy zastosowaniu metody *Monetary Unit Sampling* (MUS) z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości, z populacji wydatków w grupach ekonomicznych: wydatków bieżących jednostek budżetowych i wydatków majątkowych, z wyłączeniem wydatków w §§ 4010, 4020, 4040, 4110, 4120, 4440, 4550, 4700 i 4710 oraz wydatków poniżej 1,0 tys. zł. W grupie ekonomicznej wydatków bieżących jednostek budżetowych wylosowano wydatki w łącznej kwocie 199,9 tys. zł, a w grupie ekonomicznej wydatków majątkowych – 96,1 tys. zł.

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Udzielając zamówienia na przeprowadzenie szkolenia w zakresie obsługi modułu PŁACE systemu QNT Quorum, w wyniku którego wydatkowano 3,7 tys. zł, Inspektorat nie zawarł pisemnej umowy z wykonawcą, określającej elementy nadzoru nad prawidłową realizacją zamówienia, a w razie jego niewykonania lub nienależytego wykonania – zasady stosowania kar umownych. Zdaniem NIK, nie spełniało to kryterium rzetelności działania.

W sprawie sposobu zabezpieczenia interesów Inspektoratu, w sytuacji braku pisemnej umowy z podmiotem przeprowadzającym szkolenie ŚWIF wyjaśniła, że szkolenia, na które kierowani są pracownicy Inspektoratu, mają charakter otwarty i proponowane są w ofertach internetowych z tematyką i programem dostosowanym do jak największego grona odbiorców, a przystępujący do szkolenia akceptuje ten program i zgłasza uczestnika. Jak dalej wyjaśniła, zapłata za szkolenie następuje po zakończeniu szkolenia, tym samym WIF nie ponosi kosztów, jeśli by się ono nie odbyło lub zostało przerwane z winy wykonawcy, a negatywna opinia uczestnika o szkoleniu może mieć wpływ na podjęcie decyzji o niekorzystaniu z kolejnych ofert szkoleń organizowanych przez ten sam podmiot lub prowadzonych przez tego samego trenera.

(akta kontroli str. 186-208, 475, 477, 501-504)

NIK zwraca uwagę, że szkolenie w zakresie obsługi modułu PŁACE systemu QNT Quorum nie było szkoleniem, do którego przystąpiono akceptując program. Było to szkolenie zainicjowane przez Inspektorat, który zwrócił się do dostawcy ww. systemu o złożenie oferty na przeprowadzenie szkolenia i uzgodnił warunki realizacji zamówienia drogą mailową (cenę i warunki płatności oraz miejsce, termin i zakres szkolenia). NIK zauważa, że warunki te winny być zawarte w pisemnej umowie, w celu zabezpieczenia interesów zamawiającego. Brak takiej umowy może bowiem utrudnić dochodzenie ewentualnych roszczeń w razie nienależytego wykonania zamówienia i sporu z wykonawcą, czy nastąpiło to z jego winy.

2. Postępowanie o udzielenie zamówienia na dostawę samochodu osobowego przeprowadzonego bez stosowania ustawy Pzp, z uwagi na wartość nieprzekraczającą 130,0 tys. zł (samochód zakupiono za 96,1 tys. zł) nie zostało udokumentowane w sposób w pełni przejrzysty. Zdaniem NIK, nie spełniało to kryterium rzetelności działania. I tak:

- w dokumentach z postępowania nie określono sposobu oceny ofert w sytuacji, gdy przyjęto dwa kryteria tej oceny: *cena – 80% oraz dostępność i warunki zakupu – 20%*;
- w dokumencie pn. *Notatka z przeprowadzonego rozpoznania cenowego o wartości nieprzekraczającej równowartości 130.000 zł*, zatwierdzonym przez ŚWIF i będącym podstawą udzielenia zamówienia wybranemu wykonawcy, nie przedstawiono terminów realizacji zamówienia w odniesieniu do pozyskanych czterech ofert (odnośnie tego terminu podano, że: „Wyboru dokonano ze względu na cenę oraz deklarowanie szybszego wykonania zamówienia, do końca listopada 2025 r. (...)”), przy czym jednej z pozyskanych ofert (z najwyższą ceną) w ogóle nie uwzględniono w tej notatce;
- na wydrukach ofert wykonawców ręcznie odnotowano: „*termin realizacji, listopad 2025 r.*” (oferta najkorzystniejsza cenowo, przy czym w formularzu ofertowym wykonawca zadeklarował termin 15 listopada 2025 r.), „*termin realizacji grudzień, możemy nie zdążyć*

z realizacją zamówienia” (druga w kolejności oferta pod względem kryterium ceny), „20.10 2025 r.” (trzecia i czwarta oferta pod względem kryterium ceny).

(akta kontroli str. 222, 231-232, 234-283)

ŚWIF wyjaśniła, że informacja o terminach realizacji została uzyskana telefonicznie i odnotowana na zebranych ofertach oraz ujęta w uzasadnieniu wyboru najkorzystniejszej oferty. Odnośnie nieuwzględnienia jednej oferty w dokumencie pn. *Notatka z przeprowadzonego rozpoznania cenowego o wartości nieprzekraczającej równowartości 130.000 zł*, ŚWIF wyjaśniła, że cena wyjściowa modelu wynosiła ponad 104,0 tys. zł i przekraczała kwotę zwiększenia planu wydatków majątkowych możliwego bez zgody Ministra Finansów (100,0 tys. zł). W kolejnych wyjaśnieniach ŚWIF przedstawiła sposób obliczenia liczby pkt dla każdej z trzech ofert uwzględnionych w ww. dokumencie przyjmując, że wybrany wykonawca zaoferował termin realizacji zamówienia w liczbie 15 dni, a dwa pozostałe podmioty – w liczbie 30 dni.

(akta kontroli str. 82-83, 438, 478-479)

NIK zauważa, że w regulaminie zamówień podprogowych nie określono żadnych wyjątków dotyczących uwzględniania ofert w dokumencie pn. *Notatka z przeprowadzonego rozpoznania cenowego o wartości nieprzekraczającej równowartości 130.000 zł*, zatem dokument ten winien być kompletny i przedstawiać kierownikowi jednostki wszystkie zgromadzone oferty. NIK zwraca również uwagę, że liczba dni przyjęta do obliczeń przedstawionych w wyjaśnieniach ŚWIF nie ma pokrycia w dokumentach z postępowania, co potwierdza brak ich przejrzystości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie planu finansowego Inspektoratu na 2025 r. w zakresie wydatków.

W wyniku kontroli wydatków Inspektoratu w łącznej kwocie 303,1 tys. zł, tj. 5,6% wydatków ogółem (z tego 296,0 tys. zł wylosowanych metodą MUS i 7,1 tys. zł wydatków z tytułu wybranych szkoleń), stwierdzono, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi określonych w ustawie o finansach publicznych. Postępowanie o udzielenie objętego badaniem zamówienia publicznego o wartości nieprzekraczającej 130,0 tys. zł zostało przeprowadzone na podstawie obowiązującego w Inspektoracie regulaminu zamówień podprogowych i zrealizowane zgodnie z umową zawartą z wykonawcą. Stwierdzone nieprawidłowości polegały na tym, że nie zawarto pisemnej umowy z podmiotem prowadzącym szkolenie, zabezpieczającej interesy WIF oraz nie udokumentowano postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w sposób w pełni przejrzysty. Nieprawidłowości te nie miały istotnego wpływu na wykonanie planu finansowego WIF na 2025 r.

2. Sprawozdawczość

Opis stanu faktycznego

Badaniem objęto roczne sprawozdania Inspektoratu za 2025 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);

- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

jak również kwartalne sprawozdania za IV kwartał 2025 r.:

- o zatrudnieniu i wynagrodzeniach (Rb-70);
- o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo²⁴ i prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym. Wykazane w nich kwoty były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej Inspektoratu. W ewidencji tej, a w konsekwencji również w sprawozdaniu Rb-28, ujęto jednak w niewłaściwych paragrafach wydatki z tytułu najmu pomieszczeń w kwocie 37,0 tys. zł (0,7% wydatków ogółem) oraz wydatki z tytułu kosztów delegacji związanych ze szkoleniem w kwocie 224,80 zł (poniżej 0,01% wydatków ogółem), co przedstawiono poniżej w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*. W pozostałym zakresie objęte badaniem sprawozdania sporządzono prawidłowo pod względem merytorycznym. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań.

(akta kontroli str. 25-53, 482-489)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki, w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ewidencji księgowej Inspektoratu, a w konsekwencji w sprawozdaniu Rb-28 za 2025 r., wydatki z tytułu kosztów delegacji dwóch pracowników związanej ze szkoleniem w ramach konferencji pn. *XXVI Ogólnopolska farmacja onkologiczna* (diety, opłaty za autostradę i parking) w łącznej kwocie 224,80 zł (poniżej 0,01% wydatków ogółem) zostały zakwalifikowane do § 4410 *Podróże służbowe krajowe*, podczas gdy winny być zakwalifikowane do § 4550 *Szkolenia członków korpusu służby cywilnej* (82,30 zł) i § 4700 *Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej* (142,50 zł). Powyższym naruszono przepisy dotyczące § 455 i § 470 zawarte w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych²⁵, zgodnie z którymi w paragrafach tych winny być ujęte wszystkie koszty związane ze szkoleniem, w tym również ponoszone koszty dojazdów, zakwaterowania i wyżywienia uczestników.

(akta kontroli str. 29-31, 176-185)

²⁴ W terminach określonych:

- w załączniku nr 40 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 133, ze zm.);

- w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1731);

- w załączniku nr 5 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652).

²⁵ Dz.U. z 2022 r. poz. 513, ze zm.

ŚWIF wyjaśniła, że wydatki te omyłkowo zakwalifikowano w niewłaściwym paragrafie klasyfikacji budżetowej.

(akta kontroli str. 438)

2. W ewidencji księgowej Inspektoratu, a w konsekwencji w sprawozdaniu Rb-28 za 2025 r., wydatki w łącznej kwocie 37,0 tys. zł (0,7% wydatków ogółem) poniesione na podstawie umowy najmu pomieszczeń zaklasyfikowano do § 448 *Podatek od nieruchomości*, podczas gdy winny być zaklasyfikowane do § 440 *Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe* (Inspektorat nie był podatnikiem podatku od nieruchomości).

(akta kontroli str. 367-381, 439-474)

Główna Księgowa oraz ŚWIF wyjaśniły: (...) *Paragraf 4400 brzmi: „Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe”, czyli w paragrafie tym ujmuje się między innymi wydatki związane z opłatą za czynsz za lokal (wynajmowany). W paragrafie tym należy klasyfikować wydatki poniesione na usługi administrowania oraz czynsze (występujące w przypadku umowy najmu) za pomieszczenia biurowe. Natomiast pozostałe wydatki związane z utrzymaniem pomieszczeń biurowych należy klasyfikować stosownie do rodzaju ponoszonych kosztów, np. centralne ogrzewanie i ciepła woda - paragraf 4260, wywóz śmieci, sprząatanie - paragraf 4300, podatek od nieruchomości - paragraf 4480. Powyższe stanowisko potwierdza Ministerstwo Finansów w piśmie z dnia 29 maja 2007 r. znak ST1-4834-417/2007/807, zgodnie z którym w paragrafie 440 - „Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe” należy klasyfikować wydatki poniesione na usługi administrowania oraz czynsze, natomiast pozostałe wydatki związane z utrzymaniem pomieszczeń należy klasyfikować w odpowiednich paragrafach z grupy wydatków bieżących, stosownie do rodzaju ponoszonych kosztów. Jesteśmy jednostką budżetową, która zgodnie z zawartą umową najmu ponosi koszty czynszu za pomieszczenia biurowe i ewidencjonuje je w paragrafie 4400. Dodatkowo wynajmujący, zgodnie z zawartą umową, obciąża nas podatkiem od nieruchomości i zgodnie z ustawą o finansach publicznych, wydatki publiczne klasyfikujemy według paragrafów określających rodzaj wydatku. Ponadto w ramach podpisanej umowy najmu jednostka zobowiązała się do pokrywania kosztów podatku od nieruchomości na podstawie otrzymywanej faktury, dlatego też wydatek związany z zapłatą podatku od nieruchomości prawidłowo został zaklasyfikowany do paragrafu 4480 „Podatek od nieruchomości”. Natomiast paragraf 4400 „Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe” nie powinien być w tej sytuacji wykorzystywany do klasyfikacji podatku od nieruchomości. Podatek od nieruchomości, niezależnie od tego czy wynika z własności, czy z przeniesienia w umowie najmu, powinien zostać zaksięgowany w paragrafie 4480.*

(akta kontroli str. 478)

NIK nie podziela wyżej zaprezentowanego stanowiska. W fakturze wystawionej za dany miesiąc wynajmujący wyszczególnił kwoty pod poz. *Czynsz za wynajęcie pomieszczenia*, poz. *Podatek od nieruchomości* oraz poz. *Podatek gruntowy*, objęte podatkiem VAT z zastosowaniem stawki właściwej dla czynszu (23%), stanowiące należność za najem wynikającą z umowy z 25 października 2024 r. (zmienionej aneksami). Jako pozostałe wydatki związane z utrzymaniem pomieszczeń, o których mowa w ww. piśmie z Ministerstwa Finansów, należałoby z kolei uznać wydatki z tytułu odrębnie rozliczanych z wynajmującym (według faktycznego zużycia) kosztów energii elektrycznej, wody, centralnego ogrzewania oraz usług telekomunikacyjnych.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych.

Prawidłowo sporządzono pięć z sześciu skontrolowanych sprawozdań. W ewidencji księgowej Inspektoratu, a w konsekwencji również w sprawozdaniu Rb-28 tej jednostki za 2025 r., ujęto jednak w niewłaściwych paragrafach wydatki z tytułu najmu pomieszczeń w kwocie 37,0 tys. zł (0,7% wydatków ogółem) oraz wydatki z tytułu kosztów delegacji związanych ze szkoleniem w kwocie 224,80 zł (poniżej 0,01% wydatków ogółem). Wszystkie objęte badaniem sprawozdania sporządzono terminowo, a ww. nieprawidłowości nie miały istotnego wpływu na prezentowane w nich dane.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek i uwagi:

Uwagi

NIK zwraca uwagę na potrzebę:

1. zawierania pisemnych umów z podmiotami prowadzącymi szkolenia, w celu zabezpieczenia interesów Inspektoratu;
2. dokumentowania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego w sposób przejrzysty;
3. zapewnienia prawidłowego klasyfikowania wydatków z tytułu kosztów związanych ze szkoleniem.

Wniosek

NIK wnosi o podjęcie działań w celu klasyfikowania w § 440 *Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe* wydatków ponoszonych co miesiąc na podstawie umowy najmu pomieszczeń, w części dotyczącej podatku od nieruchomości ciążącego na wynajmującym (w tym zapewnienie w tym paragrafie odpowiedniej kwoty środków w planie finansowym Inspektoratu).

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie²⁶ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Śląskiej Delegatury w Katowicach Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

²⁶ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłaszanie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym na adres do doręczeń elektronicznych NIK, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 3). W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie, w miarę możliwości, skanu tych zastrzeżeń na adres mailowy jednostki kontrolnej NIK przeprowadzającej postępowanie kontrolne.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK, należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego i wykorzystania uwag oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań. Zgodnie z art. 98 ustawy o NIK, kto nie informuje bądź niezgodnie z prawdą informuje o wykonaniu wniosków pokontrolnych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Katowice, dnia 24 marca 2026 r.

Kontroler
Specjalista kontroli państwowej

Karol Pastuszka

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Śląska Delegatura w Katowicach

p.o. Dyrektor

Marcin Wesoły

/podpisano elektronicznie/